

ව්‍යාපාර අධ්‍යයනය (I පත්‍රය)

ලකුණු දීමේ පටිපාටිය

ප්‍රශ්න අංකය	පිළිතුර
(1)	2
(2)	4
(3)	3
(4)	4
(5)	3
(6)	4
(7)	2
(8)	1
(9)	4
(10)	4

ප්‍රශ්න අංකය	පිළිතුර
(11)	2
(12)	4
(13)	3
(14)	4
(15)	4
(16)	2
(17)	2
(18)	3
(19)	5
(20)	2

ප්‍රශ්න අංකය	පිළිතුර
(21)	2
(22)	3
(23)	3
(24)	5
(25)	2
(26)	4
(27)	3
(28)	4
(29)	2
(30)	4

ලකුණු 02 × 30 = 60

අ.පො.ස. (උ.පෙළ) උපකාරක සම්මන්ත්‍රණය - 2014

ව්‍යාපාර අධ්‍යයනය - I පත්‍රය

පිළිතුරු සඳහා මග පෙන්වීම

- 31. (අ) ආසන්න/අභ්‍යන්තර (පිළිවෙලින්)
(ආ) මෙහෙවර/නිෂ්ඨාව
- 32. (අ) ඇමරිකානු හිටපු ජනාධිපති ජෝන් එෆ් කෙනඩි
(ආ) VAT බදු
- 33. (අ) ක්වාසි හවුල්කරු
(ආ) සීමාවක් නැත
- 34. (අ) නව්‍යතා සම්පාදනය
(ආ) ප්‍රමාණාත්මක හා ගුණාත්මක
- 35. (අ) පොදු පිළිගැනීම
(ආ) රු. 9999999.99
- 36. (අ) A - විදේශීය
          B - මහ පරිමාණ
          C - අපනයන
(ආ) සාධ්‍යකයා
- 37. (අ) සංකල්පනාත්මක කුසලතා
(ආ) අධිකාරිය/බලතල
- 38. (අ) රජයේ ගැසට් පත්‍රය
(ආ) A - කාර්මික භාණ්ඩ බෙදා හරින්නා
          B - නිෂ්පාදකයාගේ නියෝජිතයා
          C - කාර්මික භාණ්ඩ බෙදා හරින්නා
- 39. (අ) මුදල් අයවැය ලේඛනය
(ආ) මූල්‍ය යටිතල පහසුකම්
- 40. (අ) 1. කාර්ය   2. යුතුකම්   3. වගකීම්   4. සේවා කොන්දේසි
(ආ) කාර්යඵල ඇගයීම
- 41. (අ) ප්‍රවාහන සේවාව / සන්නිවේදන/ රක්ෂණ/ මුදල් හා බැංකු/ ගබඩාකරණය
(ආ) වෙළෙඳාම
- 42. (අ) “සිය ව්‍යාපාර ක්‍රියාකාරකම් පිළිබඳවත් එමගින් සමාජයට ඇතිවන බලපෑම පිළිබඳවත් පෞද්ගලිකව ම ව්‍යාපාර වගකීමයි.”
(ආ) මාර්තු 15
- 43. 1. නව්‍යතා සම්පාදනය   2. ක්‍රියාත්මක කිරීමට අවශ්‍ය පසුබිම
          3. ක්‍රියාවට නැංවීම   4. වර්ධනය

44. 1. 1840 වංචා වැළැක්වීමේ ආඥා පනත
 2. 1890 හවුල් ව්‍යාපාර ආඥා පනත
 3. 2007 අංක 7 දරණ සමාගම් පනත
 4. 1918 අංක 6 දරණ ව්‍යාපාර නාම ලියාපදිංචි කිරීමේ ආඥා පනත
45. (අ) සියරා ගිණුම
 (ආ) "S and P Sri Lanka 20" මිල දර්ශකය
46. (අ) ජාතික ගමනා ගමන කොමිෂන් සභාව
 (ආ) විදුලි සංදේශ නියාමන කොමිෂන් සභාව
47. (අ) CAM (පරිගණක ආධාරක නිෂ්පාදනය)
 (ආ) ඒකක 12 000
48. (අ) සත්‍ය වෙළෙඳපොළ
 (ආ) ගුණත්වය, අංශෝපාංග, නිමාව
49. (අ) කොටස් හෝ ණයකර මිලදී ගැනීමක් නැතිනම් විකිණීමක් වෙනුවෙන් මුදල් බේරුම් කෙරෙන දිනය
 (ආ) ශ්‍රී ලංකා සුරැකුම්පත් හා විනිමය කොමිෂන් සභාව
50. (අ) ප්‍රාදේශීය ක්ෂේත්‍ර ජාල (LAN) (Local Area Network)
 (ආ) ගොනු හුවමාරු නියමාවලිය (FTP) (File Transfer Protocol)

ලකුණු $2 \times 20 = 40$

I පත්‍රය සඳහා මුළු ලකුණු $60 + 40 = 100$

ව්‍යාපාර අධ්‍යයනය - II පත්‍රය

1. (i) (අ) සෘජු සේවාවකි. (1 × 1 = 1)
 රෝහල සේවාවක් සැපයීම කළ ද එය යන්ත්‍ර උපකරණ, බෙහෙත්, එන්නත්,
 ඇඳත් ආදී භාණ්ඩ යොදා ගනී. (භාණ්ඩ 2කට 1 × 2 = 2)

(ආ) භාණ්ඩ	සේවා
ස්පර්ශ කළ හැකි ය නිෂ්පාදකයාගෙන් වෙන් කළ හැක පරිභෝජනය හා නිෂ්පාදනය එකවිට සිදු නොවේ.	ස්පර්ශ කළ නොහැකි ය වෙන් කළ නොහැක එක විට සිදු වේ
විවිධත්වයක් නැත ගබඩා කළ හැකි ය	විවිධත්වයක් ඇත ගබඩා කළ නොහැකි ය.
(වෙනස්කම් 2ට ලකුණු 01යි)	

- (ii) (අ) 1. ලාභ ලැබීම - පිරිවැය ඉක්මවා ආදායම් ලැබීම
 2. සමාජ සුඛ සාධනය - සමාජ සේවාවල යෙදීම
 3. තරඟයට මුහුණ දීම
 4. වෙළෙඳ පිරිවැටුම් වැඩි කිරීම.
 5. කීර්තිනාමය වර්ධනය
 6. නිෂ්පාදනය වැඩි කිරීම
 7. කොටස්වල වෙළෙඳ අගය ඉහළ දැමීම (1/2 × 4 = 2)

(ආ) ගනුදෙනුකරු → අව්‍යයා වුවමනා → නිෂ්පාදිතය → ලාභ ලැබීමට
 (පුළුල් වීම අදියර දෙකක් දක්වා පැහැදිලි කිරීමට ලකුණු 02යි)

- (iii) (අ) වෙළෙඳාමට
- කිරුම් මිනුම් උපකරණ බිහි වීම
  - ගබඩා කිරීමේ නවක‍්‍රම බිහි වීම
  - දේශීය වෙළෙඳාම පුළුල් වීම (කරුණු 2කට 1/2 × 2 = 1)

- නිෂ්පාදනයට
- වෙනමම කම්හල් බිහි වීම
  - සුළු පරිමාණ නිෂ්පාදනය, මහා පරිමාණය වීම
  - අත් යන්ත්‍ර භාවිතය වෙනුවට දියුණු උපකරණ භාවිතය
  - දියුණු ශිල්පීය ක‍්‍රම භාවිතය (කරුණු 2කට 1/2 × 2 = 1)

- (ආ) පාරිභෝගිකයන්ට
- මිල අඩුයි./ ගනුදෙනු වේගවත් වේ.
  - ලියකියවිලි අඩු වීම/ 24 පැය සේවය
  - වෙනත් (කරුණු 2කට 1/2 × 2 = 1)

- ව්‍යාපාරිකයන්ට
- පිරිවැය අඩුයි/ 24 පැය සේවාව.
  - වෙළෙඳාම වැඩියි/ ඉඩකඩ සීමිත වීම
  - වෙනත් (කරුණු 2කට 1/2 × 2 = 1)

(iv) (අ) පරිසරවේදීන්

- පරිසරයට වන බලපෑම හෙළිදරව් කිරීම.
- වගකිව යුතු ආයතන දැනුවත් කිරීම
- ජනතාවට කරුණු පැහැදිලි කිරීම
- පරිසරය සුරැකීමට පියවර ගැනීම
- අනෙක් ව්‍යාපාරවලට මඟ පෙන්වීමක් ලැබීම
- යහපාලනයට ආදර්ශයක් වීම
- තිරසාර සංවර්ධනයට පිටුවහලක් වීම

(කරුණු 2කට 1/2 x 2 = 1)

මාධ්‍යවේදීන්

- ජනතාව දැනුවත් කිරීම
- ව්‍යාපාර පිළිබඳ හොඳ නරක කියා පෑම
- අනෙක් ව්‍යාපාරවලට මඟපෙන්වීමක් වීම
- ව්‍යාපාර කීර්තිනාමය ඉහළ යෑමට හේතුවක් වීම

(කරුණු 2කට 1/2 x 2 = 1)

(ආ) නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියේ එක් එක් කොටස් සේවකයන්ට පැවරීම ශ්‍රම විභජනය යි. ඒ ඒ සේවකයාට පැවරුණු කාර්ය දිගින් දිගට කළ විට ඒ පිළිබඳව හොඳ නිපුණතාවක් ලැබේ. එය විශේෂීකරණය යි. ශ්‍රම විභජනය මත විශේෂීකරණය රඳා පවතී.

(සම්පූර්ණ පිළිතුරට ලකුණු 02යි)

(v) (අ) යන්ත්‍ර උපකරණ නිපදවීම ද්විතියික අංශය තුළ නිමැවුම් වේ. ඒවා ප්‍රාථමික අංශයේ කෘෂි, ධීවර කටයුතුවලට යොදා ගැනීමෙන් ප්‍රාථමික අංශයේ ඵලදායීතාවය වැඩි වේ.

(ලකුණු 02යි)

(ආ) කෘෂි කාර්මික අංශය 11% කාර්මික අංශය 30% සේවා අංශය 59%

(අංශ 3ම නිවැරදි නම් ලකුණු 02යි)

(2ක් නිවැරදි නම් ලකුණු 01යි)

(1ක් නිවැරදි නම් ලකුණු නැත)

2. (i) (අ) රටක ආර්ථික සංවර්ධනය සඳහා නිෂ්පාදන සම්පත් පූර්ණ වශයෙන් මෙන්ම උපරිම කාර්යක්ෂමතාවයෙන් යුතුව භාවිත කිරීම./ ආර්ථිකයේ යෙදුම්වලින් උපරිම නිමවුම් ලබා ගැනීම. (ලකුණු 01යි)

(ආ) ආර්ථිකයක් සතු සියලුම නිෂ්පාදන සම්පත් ඵලදායීව නිෂ්පාදන කටයුතු සඳහා යොදා ගැනීම. ශ්‍රම සාධකය පූර්ණ ලෙස සේවා නියුක්ත කිරීම. (ලකුණු 01යි)

(ඉ) රටක් තුළ දිගු කාලීනව නිෂ්පාදන ධාරිතාවේ අඛණ්ඩ වර්ධනයක් පවත්වා ගැනීම. (ලකුණු 01යි)

(ඊ) පාරිභෝගික ව්‍යාපාරික හා ශ්‍රමික යන පාර්ශවයන්ට තම ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම්වල නියුක්ත වීමට අවශ්‍ය නිදහස හා ඊට අදාළ පසුබිම නිර්මාණය වී තිබීම. (ලකුණු 01යි)

(ii) (අ) ප්‍රතිපත්තිය පොළී අනුපාතිකය සමඟ භාවිත කරන විවිධ වෙළෙඳපොළ කටයුතු වාණිජ බැංකු තැන්පතු මත නියම කරන ව්‍යවස්ථාපිත සංචිත අනුපාත (1/2 x 2 = 1)

(ආ) පාරිභෝගික අයිතිවාසිකම් 8න් නියමිත 4 නම් කිරීමට (1/2 x 4 = 2)

(ඉ) 2003 අංක 9 දරණ පාරිභෝගික කටයුතු පිළිබඳ අධිකාරී පනත (ලකුණු 01යි)

(iii) (අ) වාසි

- වැඩි ප්‍රාග්ධනයක් රැස්කර ගත හැකි වීම.
- අවදානම බෙදී යාම
- සාර්ථක තීරණ ගත හැකි වීම
- විවිධ දක්ෂතා ඇති පුද්ගලයින් සම්බන්ධ කර ගත හැකි වීම
- වෙනත්

අවාසි

- තීරණ ගැනීමේ දී හවුල්කරුවන් අතර මත හේද ඇති වීමට ඉඩ කඩ තිබීම
- ලාභය බෙදී යාම
- තීරණ ගැනීම ප්‍රමාද වීම
- සාපේක්ෂව නීතිමය බලපෑම් වැඩි වීම
- වෙනත්

(වාසි 2කට $1/2 \times 2 = 01$)

(අවාසි $1/2 \times 2 = 01$)

මුළු ලකුණු 02යි

(ආ)

- සමූපකාර සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව
- සමූපකාර සේවක කොමිෂන් සභාව
- ශ්‍රී ලංකා ජාතික සමූපකාර මණ්ඩලය
- සමූපකාර කළමනාකරණ ආයතනය

(කරුණු 4ට $1/2 \times 4 = 2$)

(iv) (අ) 2007 අංක 07 දරණ සමාගම් පනත

(ලකුණු 02යි)

(ආ) වාසි

- වැඩි ප්‍රාග්ධනයක් රැස්කර ගත හැකි වීම
- අවදානම බෙදී යාම
- සීමිත වගකීම්
- බදු සහනවලට හිමිකම් ලැබීම
- නීතිමය පුද්ගලභාවයක් ලැබීම
- රජයේ හා පුද්ගලික අංශයේ පිළිගැනීම වැඩි වීම

අවාසි

- නෛතික බලපෑම් වැඩි වීම
- කොටස් පැවරීමේ හා විකිණීමේ සීමා පැවතීම
- කොටස්කරුවන් උපරිමය 50කට සීමා වීම

(වාසි 2ක් හා අවාසි 2කට $1/2 \times 4 = 2$)

- (v) (අ)
1. අන්තර්ජාතික ව්‍යාප්තිය
  2. ප්‍රවාහන ක්ෂේත්‍රයේ දියුණුව (ගුවන්)
  3. සංචාරක කටයුතුවල දියුණුව
  4. තාක්ෂණයේ දියුණුව
  5. අධ්‍යාපන කටයුතුවල දියුණුව

(කරුණු 4කට $1/2 \times 4 = 2$)

(ආ) වරලත් ව්‍යාපාර වර්ග

- නිෂ්පාදිත වරලත් ව්‍යාපාර නිද:- IOC , Ceypetco
- නිෂ්පාදන වරලත් ව්‍යාපාර නිද:- Cocacola , Pepsicola
- ව්‍යාපාර ක්‍රමය සඳහා වූ වරලත් ව්‍යාපාර නිද:- KFC , Macdonald

(වර්ග 02ට ලකුණු 02යි නිදසුන් සහිතව)

- 3. (i) (i) ව්‍යවසායකත්වය නිසා නව්‍යතා බිහිවීමෙන් ජාතික නිෂ්පාදිතය ඉහළ යාම
- (ii) නව රැකියා අවස්ථා බිහිවීමෙන් ආර්ථික සංවර්ධනයට දායක වීම
- (iii) වෙළෙඳපොළ කටයුතු පුළුල්වීමත් නව තරඟකාරී වෙළෙඳපළවල් බිහිවීමත් ආර්ථික සංවර්ධනයට හේතු වීම
- (iv) ප්‍රාදේශීය සම්පත් භාවිතයට ගැනීමෙන් ඒවාට ඉහළ ඉල්ලුමක් ඇති වීම
- (v) නව ව්‍යාපාර බිහිවීම ආර්ථික සංවර්ධනයට ඉවහල් වීම
- (vi) ආදායම් බෙදී යාමේ විෂමතාව අවම වීම
වෙනත් පිළිගත හැකි කරුණු (කරුණු 4කට 1 × 4 = 4)

- (ii)
  - ★ වෙළෙඳපොළ කුඩා වීම
  - ★ කුඩා ප්‍රාග්ධනයක් ආයෝජනය කර තිබීම
  - ★ අඩු සේවක සංඛ්‍යාවක් සිටීම
  - ★ පවුලේ ශ්‍රමය වැඩි වශයෙන් භාවිත කිරීම
  - ★ තීරණ ගැනීම තමන් සතු තොරතුරු මත පමණක් සිදු වීම
  - ★ ව්‍යාපාරයේ කළමනාකාරිත්වය ස්වාධීන වීම(කරුණු 4කට 1 × 4 = 4)

- (iii) ණය උපදේශන කේන්ද්‍රීය සේවාවන්
  - ★ දැනට පවත්නා විවිධ ණය උපකරණ ගැන දැනුවත්භාවය ඇති කිරීම
  - ★ විධිමත් මූල්‍ය ක්‍රමය තුළින් ණය පහසුකම් ලබා ගන්නා ආකාරය ගැන උපදෙස් දීම
  - ★ කුඩා පරිමාණ ව්‍යාපාර හෝ ස්වයං රැකියා ව්‍යාපාර සාර්ථක ලෙස කළමනාකරණය කර ගැනීමට උපදෙස් දීම
  - ★ තිරසාර ලෙස ව්‍යාපාරයක් පවත්වාගෙන යාමට හෝ පෞද්ගලික මූල්‍ය තත්ත්වය හොඳින් පවත්වා ගැනීමට අදාළ ආදායම් හා වියදම් කළමනාකරණය
  - ★ අපහසුතාවයන්ට පත්ව සිටින ණය ගැනුම්කරුවන්ට පුනරුත්ථාපනය වීම සඳහා උපකාරී වීම(කරුණු 4කට 1 × 4 = 4)

- (iv) (අ) කල්බදු ක්‍රමයේ වාසි:-
  - ★ විශාල වටිනාකමින් යුත් වත්කම්, මුළු මුදලම නොගෙවා භාවිතයට ඉඩකඩ සැලසීම
  - ★ කල්බදු සඳහා ගෙවන කුලිය ආදායම් බද්දෙන් නිදහස් කිරීම
  - ★ විශාල මුදලක් ආයෝජනය නොකර වැඩි ආදායමක් ඉපයීමේ හැකියාව
  - ★ ව්‍යාපාරයේ ශේෂ පත්‍රයේ වගකීම් ලෙස ප්‍රදර්ශනය නොවීම(කරුණු 4කට 1/2 × 4 = 2)

- (ආ) කල්බදු ගිවිසුම් වර්ග:-
  - ★ මූල්‍ය කල්බදු
  - ★ මෙහෙයුම් කල්බදු (වර්ග 02කට ලකුණු 02යි)

- (v) (අ)
  1. ණයපත් පිළිබඳ ජනතාවගේ නොදැනුවත් බව
  2. ස්ථීර ආදායම් මාර්ග නොමැති නිසා මූල්‍ය ආයතන දක්වන අකමැත්ත
  3. ග්‍රාමීය වෙළෙඳුන් ගේ අකමැත්ත(කරුණු 2කට 1/2 බැගින් ලකුණු 02යි)

(ආ) වාසි

ව්‍යාපාරිකයාට

- (i) ණයට විකුණුම් මුදල් ලැබීම ස්ථිර වීම
- (ii) පිරිවැටුම වැඩි වීම නිසා ලාභය ඉහළ යාම
- (iii) ගනුදෙනු පහසු වීම
- (iv) නොමිලේ ප්‍රචාරණය

(වාසි 2කට 1/2 බැගින් ලකුණු 01යි)

අවාසි

ව්‍යාපාරිකයාට

- (i) බැංකුවට කොමිස් මුදල් ගෙවීමට සිදු වීම
- (ii) විශේෂ යන්ත්‍රයක් ස්ථාපිත කිරීමට සිදු වීම
- (iii) පුහුණු සේවකයන් යෙදවීමට සිදු වීම

(අවාසි 2කට 1/2 බැගින් ලකුණු 01යි)

4.

(i)

- 1. මෝටර් රථ වලට වන හානි සඳහා - මෝටර් රථ රක්ෂණය
- 2. සේවකයන්ට වන හානි සඳහා - සේවක වන්දි රක්ෂණය
- 3. ආයතනයට වන හානි සඳහා - ගිනි/දේපල උවදුරු රක්ෂණය
- 4. සොරසතුරු බිය වෙනුවෙන් - සොරසතුරු උවදුරු රක්ෂණය
- 5. නිෂ්පාදිත වෙනුවෙන් - වගකීම් රක්ෂණය
- 6. ස්වභාවික විපත් වෙනුවෙන් - ස්වභාවික විපත් රක්ෂණය

(අවදානම් හා ලබා ගත හැකි රක්ෂණ වෙනුවෙන් 1 x 4 = 4)

(ii) (අ)

වන්දි ලබා ගත හැකිය.

(ලකුණු 1/2)

මෙහි දී අපගමනයක් සිදු වී තිබුණ ද, එය යාත්‍රාවේ ඉන්ධන කාන්දු වීම වැනි සාධාරණ හේතුවක් මත සිදු වූවක් බව තහවුරු කළ විට වන්දි ලබා ගත හැකිය. (ලකුණු 1 1/2)

(ආ)

- 1. නිවැරදි හා ප්‍රමාණවත් තොරතුරු මත තීරණ ගැනීම සිදු කළ හැකි වීම
- 2. ව්‍යාපාර ක්‍රියාකාරීත්වයට අවශ්‍ය උපදෙස් ලබා දීමට හැකි වීම
- 3. සමාන මට්ටමේ අංශ අතර තොරතුරු හුවමාරු කර ගත හැකි වීම
- 4. බාහිර පාර්ශව සමඟ තොරතුරු හුවමාරු කර ගත හැකි වීම
- 5. ව්‍යාපාර තීරණවලදී කාර්ය මණ්ඩලය දැනුවත් කිරීමට හැකි වීම
- 6. විවිධ ප්‍රතිලාභ පිළිබඳව අත්‍යවශ්‍ය තොරතුරු ලබා දීමට හැකි වීම

(කරුණු 04කට 1/2 x 4 බැගින් ලකුණු 02යි)

(iii)

- 1. අපනයනකරුවකු ලෙස ලියාපදිංචි කිරීම
- 2. විදේශ ගනුම්කරුවන් සොයා ගැනීම
- 3. අපනයන බලපත්‍ර ලබා ගැනීම (අවශ්‍ය නම්)
- 4. ආනයනකරුවන්ගෙන් ලැබුණු මිල විමසුමට ප්‍රතිචාර ලෙස මිල කියුමක් යැවීම
- 5. ඉන්ඩෙන්ට්‍රව යැවීම
- 6. භාණ්ඩ තොග නැව්ගත කිරීමට, නැව් ඉඩකඩ වෙන් කර ගැනීම හා අදාළ ලියවිලි සකස් කර ගැනීම
- 7. අපනයන භාණ්ඩ තොග රක්ෂණය කිරීම
- 8. භාණ්ඩ නැව්ගත කිරීම හා නෞභාරපත ලබා ගැනීම
- 9. මුදල් ලබා ගැනීමට අදාළ කටයුතු කිරීම

(අදාළ පියවර 6 නිවැරදි නම් ලකුණු 04යි)

(පියවර 4-5 නම් ලකුණු 03යි)

(පියවර 3 නම් ලකුණු 01යි)

- (iv) 1. කාලය ඉතිරි වීම
- 2. වේගවත් වීම නිසා ඉන්ධන පිරිවැය අවම වීම
- 3. ආරක්‍ෂාකාරී වීම
- 4. නැවුම් භාණ්ඩ ප්‍රවාහනයට, පාරිභෝජනයට ඉඩ ලැබීම
- 5. නාස්ති වීම, අපතේ යාම් අවම වීම
- 6. භාණ්ඩ බෙදා හැරීම වේගවත් වීම
- 7. නව රැකියා හා නව ආදායම් මාර්ග බිහිවීම

(විවෘත ප්‍රශ්නයකි. ඉහත කරුණු ඇතුළත්ව පිළිතුරට ලකුණු 04යි)

(v) (අ) ස්වභාවික බාධා:-

- ★ භාෂාමය වෙනස්කම්, සංස්කෘතිමය වෙනස්කම් (ලකුණු 01යි)

ස්වභාවික නොවන බාධා:-

- ★ තීරු ගාස්තු, අපනයන පංගු, අපනයන තහනම් කිරීම, විනිමය පාලනය (ලකුණු 01යි)

- (ආ) 1. ලෝක වෙළෙඳ සංවිධානය (WTO)   2. ලෝක බැංකුව (IBRD)
- 3. ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදල (IMF)   4. G 7 කණ්ඩායම
- 5. G 8 කණ්ඩායම (ලකුණු 02යි)

5. (i) (අ) ★ අන්තර් පුද්ගල කාර්යයන්

- ප්‍රධානියා ලෙස කටයුතු කිරීම
- නායකයා වශයෙන් කටයුතු කිරීම
- තොරතුරු සන්නිවේදන මගින් බාහිර සම්බන්ධතා

★ තොරතුරු කාර්යයන්

- නියාමනය
- තොරතුරු බෙදා හැරීම
- මාධ්‍ය ප්‍රකාශක වශයෙන් කටයුතු කිරීම

★ තීරණ කාර්යයන්

- ව්‍යවසායක කාර්යයන්
- ගැටළු සමථයකට පත් කිරීමේ කාර්යය
- සම්පත් බෙදා හැරීමේ කාර්යය
- කේවල් කිරීම හා ගිවිසුම්වලට එළඹීම (ලකුණු 02යි)

(ආ) ★ සාමාන්‍ය කුසලතා

- සංකල්පීය කුසලතා
- මානව කුසලතා
- තාක්ෂණික කුසලතා (1/2 බැගින් කරුණු 02කට ලකුණු 01යි)

★ විශේෂ කුසලතා

- කාල කළමනාකරණ කුසලතා
- සන්නිවේදන කුසලතා
- ගෝලීය කළමනාකරණ කුසලතා
- තීරණ ගැනීමේ කුසලතා (1/2 බැගින් කරුණු 02කට ලකුණු 01යි)

(ii) (අ) පාසලක තීරණ ගැනීමේ දී උප විදුහල්පතිවරුන්, අංශ ප්‍රධාන ගුරුවරු, ගුරු මණ්ඩල සාමාජිකයන්, ඉහළ පංතිවල සිසුන්, දෙමාපියන්, ආදී සිසුන් ආදීන්ගේ අදහස් සලකා ඔවුන්ගේ සහය ලබා ගැනීමට ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී නායකත්ව ගෛලිය ද හදිසි එමෙන් ම දැඩි විනයක් පවත්වාගෙන යෑමට ඒකාධිපති නායකත්ව ගෛලිය ද වැදගත් වේ. ඒ නිසා මෙම ගෛලීන් මිශ්‍රව පැවතීම වැදගත් වේ.

(ඉහත අදහස් ඇතුළත් පිළිතුරට ලකුණු 02යි)

(ආ) සැලසුම්කරණය

- ★ ඉලක්ක පරමාර්ථ තීරණ
- ★ උපාය මාර්ග ලිඛිතව ඉදිරිපත් කිරීම
- ★ යෝග්‍ය උපාය මාර්ග තීරණ

සංවිධානකරණය

- ★ කාර්ය හඳුනා ගැනීම
- ★ දෙපාර්තමේන්තුකරණය
- ★ වැඩ බෙදීම
- ★ බලතල පැවරීම

මෙහෙයවීම

- ★ නායකත්වය
- ★ අභිප්‍රේරණය
- ★ සන්නිවේදනය

පාලනය

- ★ කාර්ය සාධන ප්‍රමිති ස්ථාපනය
- ★ නිවැරදි කිරීමට පියවර ගැනීම
- ★ කාර්ය මැනීම
- ★ විචලනයන් හඳුනා ගැනීම
- ★ සැසඳීම

(කාර්යකට හා උපකාර්යයන් 2කට 1/2 බැගින් ලකුණු 02යි)

(iii) (අ)

- ★ අරමුණු සහ පරමාර්ථ මත පදනම් වීම
- ★ ප්‍රායෝගික වීම
- ★ නම්‍යශීලී වීම
- ★ සෑම දෙනාටම තේරුම් ගත හැකි වීම
- ★ නිශ්චිත කාලයක් තිබීම
- ★ සෑම මට්ටමකම කළමනාකරුවන් දායක වීම
- ★ සෙසු කළමනාකරණ කාර්යයන්ට සම්බන්ධ වීම

(1/2 බැගින් කරුණු 04කට ලකුණු 02යි)

- (ආ) ශ්‍රිතමය පදනම - කාර්යයන් අනුව වර්ග කිරීම
- නිෂ්පාදිත පදනම - නිපදවන නිෂ්පාදිත අනුව වර්ග කිරීම
- ගනුදෙනුකරු පදනම - ගනුදෙනුකරුගේ ස්වභාවය මත වර්ග කිරීම
- භූගෝලීය පදනම - ව්‍යාපාර ව්‍යාප්ති ප්‍රදේශ අනුව වර්ග කිරීම
- මිශ්‍ර පදනම
- ස්ත්‍රී පුරුෂ පදනම

(1/2 බැගින් කරුණු 04කට ලකුණු 02යි)

(iv) (අ)

කාණ්ඩ නිෂ්පාදන ලක්ෂණ

- ★ ඒකක සමූහයක ඇනවුමක් මත සිදු වීම.
- ★ ඒකක පිරිවැය සාපේක්ෂව ඉහළ වීම
- ★ වරකට සමාන ඒකක සමූහයක් නිපදවීම
- ★ වෙළෙඳපොළ අවදානම අඩුයි
- ★ ප්‍රාග්ධනය අඩුයි.

(1/2 බැගින් කරුණු 02කට ලකුණු 01යි)

ප්‍රවාහ නිෂ්පාදන ලක්ෂණ

- ★ ඒකක පිරිවැය අඩුයි
- ★ ඇනවුම් මත නිෂ්පාදනය සිදු නොවේ
- ★ වෙළෙඳපොළ අවදානම වැඩියි
- ★ ප්‍රාග්ධනය විශාලයි.

(1/2 බැගින් කරුණු 02කට ලකුණු 01යි)

- (ආ) පරිගණක ආධාර නිර්මාණ (CAD)
- පරිගණක ආධාර නිෂ්පාදන (CAM)
- පරිගණක සමෝධානික නිෂ්පාදන (CIM)
- රොබෝ යන්ත්‍ර (Robotics)
- නම්‍යශීලී නිෂ්පාදන ක්‍රමය (FMS)

(1/2 බැගින් කරුණු 04කට ලකුණු 02යි)

(v) (අ) ගුණත්ව පාලනය
 තොග පාලනය
 පිරිවැය පාලනය
 යාන්ත්‍රික පාලනය
 ක්‍රියාකාරිත්ව පාලනය (1/2 බැගින් කරුණු 04කට ලකුණු 02යි)

(ආ) තත්ව පාලනය
 තත්ව ආරක්‍ෂණය
 සමස්ථ තත්ව කළමනාකරණය
 තත්ව කව
 ගුණා දෝෂ
 ගුණත්ව ප්‍රමිති
 සංඛ්‍යාමය ක්‍රියාවලි පාලනය (1/2 බැගින් කරුණු 04කට ලකුණු 02යි)

6. (i) (අ) නිෂ්පාදන ආයතනයක යෙදවුම් හා නිමවුම් අතර පවතින අනුපාතික සම්බන්ධතාවය ඵලදායිතාවය වේ. නිෂ්පාදනයේ කාර්යක්‍ෂමතාවය මැනීමේ මිණුමක් ලෙස ඵලදායිතාවය භාවිත කරනු ලබයි. (ලකුණු 02යි)

(ආ) ඵලදායිතාවය = $\frac{\text{නිමවුම්}}{\text{යෙදවුම්}}$ (ලකුණු 01යි)

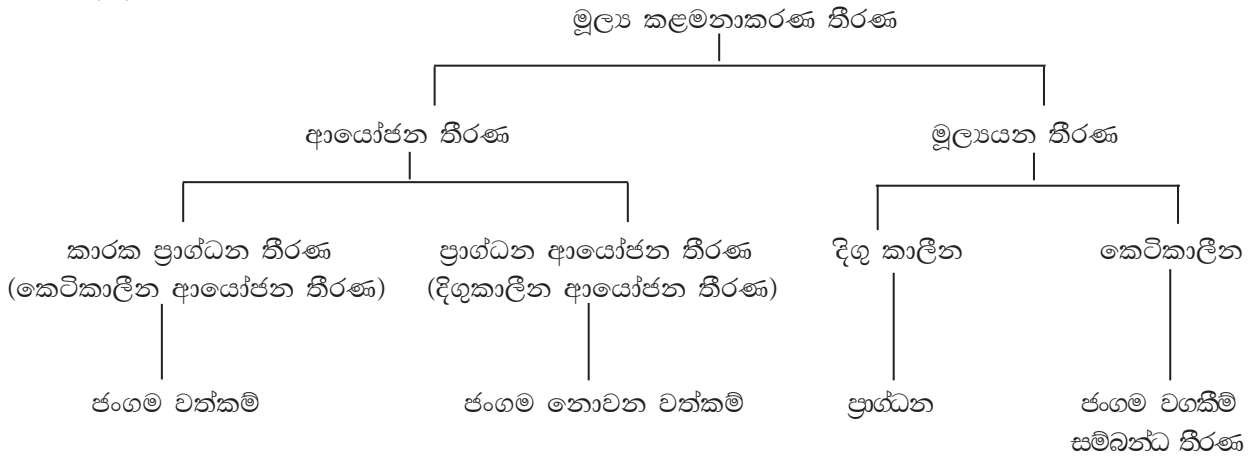
ලැබෙන පිළිතුර 01ට වැඩි නම් ඵලදායිතාවයේ වර්ධනයක් ද 01ට අඩු නම් ඵලදායිතාවයේ පිරිහීමක් ද පෙන්වුම් කරයි. (ලකුණු 01යි)

(ii) 1. රඳවා ගැනීමේ පිරිවැය ඉහළ යාම
 2. තොග නශය වීම නිසා ඇතිවන පිරිවැය
 3. තොගවලට මුදල් හිරවීම
 4. යල් පැනීම් හා සොරකම් කිරීම නිසා ඇතිවන පිරිවැය
 5. රක්‍ෂණ පිරිවැය වැඩි වීම
 6. ගබඩා ඉඩකඩ වැඩිපුර අවශ්‍ය වීම (1 බැගින් කරුණු 04කට ලකුණු 04යි)

(iii) (අ) අලෙවිකරණ මිශ්‍රය නිෂ්පාදිතය, මිල, ස්ථානය (බෙදාහැරීම) හා ප්‍රවර්ධනය යන විචල්‍යයන් 4න් සමන්විතය. (4 Ps) මේ විචල්‍යයන් 4 තුළින් ගනු ලබන තීරණ ඉලක්ක වෙළෙඳපොළේ වෙළෙඳුන්ට හා අවසාන පාරිභෝගිකයන්ට බලපෑම් ඇති කරනු ලබයි. (ලකුණු 02යි)

(ආ) 1. ප්‍රචාරණය 2. විකුණුම් ප්‍රවර්ධනය
 3. මහජන සම්බන්ධතා හා ප්‍රසිද්ධිය 4. ඉසව් හා පළපුරුද්ද
 5. පෞද්ගලික විකුණුම් 6. සෘජු අලෙවිකරණය
 7. අන්තර් ක්‍රියාකාරිත්වය (1/2 බැගින් කරුණු 04කට ලකුණු 02යි)

(iv)

(මූල්‍යයන තීරණ පැහැදිලි කිරීමට ලකුණු 04යි)

(v) (අ) සෘජු මූල්‍ය සම්පාදන මාර්ග

1. කොටස්
2. ණයකර
3. වත්කම් විකිණීම
4. වාණිජ්‍ය පත්‍රිකා

(1/2 බැගින් කරුණු 02කට ලකුණු 01යි)

වක්‍ර මූල්‍ය සම්පාදන මාර්ග

1. බැංකු ණය
2. බැංකු අයිරා
3. කල්බදු

(1/2 බැගින් කරුණු 02කට ලකුණු 01යි)

- (ආ) ★ ව්‍යාපාරයේ ලාභදායීත්ව අනුපාතය
 ★ ක්‍රියාකාරී අනුපාත
 ★ මූල්‍ය තෝලන අනුපාතය
 ★ ද්‍රවශීලතා අනුපාතය

(ලකුණු 02යි)

7. (i) (අ) අතිරික්ත වත්කම්

1. ඝෛය වෙන් කිරීම
2. රඳවාගත් ලාභ
3. කාරක ප්‍රාග්ධනය දැඩිව පාලනය කිරීම

(කරුණු 04ට 1/2 x 4 බැගින් ලකුණු 02යි)

(ආ) අයිතිකරුවන්ගේ ප්‍රාග්ධන ලක්ෂණ හා ණය ප්‍රාග්ධන ලක්ෂණ දැකිය හැකි මූල්‍ය සම්පාදන මාර්ග වේ.

(ලකුණු 02යි)

- (ii) (අ) 1. ආයෝජකයන්ට විවිධ ප්‍රතිලාභ ලබා ගත හැකි වීම
 2. සමාගම්වලට ප්‍රාග්ධනය රැස් කර ගත හැකි වීම
 3. රජයේ සුරැකුම්පත් අලෙවි කළ හැකි වීම
 4. සමාගම්වල කීර්තිනාමය හා ප්‍රතිරූපය ඉහළ යාම
 5. කොටස් සඳහා ද්විතියික වෙළෙඳපොළක් ඇති වීම
 6. විදේශ ආයෝජකයන් රට තුළට අද්දවා ගත හැකි වීම

(කරුණු 04ට 1/2 x 4 බැගින් ලකුණු 02යි)

- (ආ) 1. සමාගම ලබන ලාභය
- 2. තරඟකාරී සමාගම් ගෙවන ලාභාංශ
- 3. පෙර වර්ෂයේ ගෙවා ඇති ලාභාංශ
- 4. යෝජිත ලාභාංශ ඉදිරි වර්ෂවලත් ගෙවිය හැකි ද යන්න
- 5. තැන්පතු සඳහා බැංකු ගෙවන පොළී අනුපාතය
- 6. කොටස් හිමියන්ගේ කැමැත්ත (කරුණු 04ට 1/2 X 4 බැගින් ලකුණු 02යි)

- (iii) අනාගත මානව සම්පත් අවශ්‍යතා පුරෝකථනය කිරීමේ දී සලකා බලන කරුණු:-
  - ★ භාණ්ඩය / සේවය සඳහා වූ ඉල්ලුම
  - ★ ආයතනයේ පරමාර්ථ
  - ★ නිෂ්පාදන ක්‍රමය
  - ★ අනාගත සේවක විශ්‍රාම යාම
  - ★ ඉල්ලා අස්වන සේවක ප්‍රමාණය
  - ★ උසස්වීම් ලබන සේවක ප්‍රමාණය
  - ★ අනාගත ව්‍යාපෘති
  - ★ සේවය අවසන් කිරීම (කරුණු 04ක් නම්කර පැහැදිලි කිරීමට ලකුණු 04යි)

- (iv) (අ)

1. තනතුරු නාමය	2. වයස් සීමාව
3. සේවා කොන්දේසි	4. අධ්‍යාපන හා වෘත්තීය සුදුසුකම්
5. පළපුරුද්ද	6. වැටුප් පරිමාණය
7. අයදුම්පත් ඉදිරිපත් කළ යුතු ආකාරය	8. අවසන් දිනය

(කරුණු 08ක් ඇත්නම් ලකුණු 02යි)
 (කරුණු 05ක් හෝ ඊට වැඩි නම් ලකුණු 1යි)
 (කරුණු 05ට අඩු නම් ලකුණු නැත)

- (ආ) 1. ප්‍රමාණවත් කාලයකට පෙර දැන්වීම
- 2. දිනය, වේලාව, ස්ථානය, කල්තියා සුදානම් කිරීම
- 3. අයදුම්කරුට යෝග්‍ය පරිසරයක් (Friendly Environment) සකස් කිරීම
- 4. අයදුම්කරුගේ ආකල්ප හඳුනා ගැනීමට ක්‍රියාදාමයන් තිබීම
- 5. මණ්ඩල සාමාජිකයන්ට කාර්යයන් බෙදා දීම (කරුණු 04ට 1/2 X 4 බැගින් ලකුණු 02යි)

(v) යහපත් සේවා-සේවක සම්බන්ධතා ආයතනයක අරමුණු මෙන්ම සේවා-සේවක අරමුණු ද ගැටුමක් නොවී ඉටුකර ගැනීමට සහාය වන ආකාරය පැහැදිලි කෙරෙන පිළිතුරකට ලකුණු ලබා දෙන්න. (ලකුණු 04යි)

- 8. (i)

1. වර්ගීකරණය	-	දත්ත ඒවයේ ලක්ෂණ අනුව කොටස්වලට වෙන් කිරීම
2. තේරීම	-	දත්ත සුවිශේෂී වූ පිළිවෙලකට සැකසීම
3. ගණනය කිරීම	-	දත්ත අංක ගණිතමය හෝ තර්කානුකූල ක්‍රියාවලියකට භාජනය කිරීම
4. සාරාංශකරණය	-	දත්තවලින් යම් අදහසක් ඇති කර ගත හැකි ආකාරයට කෙටිකර ඉදිරිපත් කිරීම

(නම්කර පැහැදිලි කිරීමට ලකුණු 04යි)

- (ii) 1. බස් ජාල (Bus Net Work)
සියලු පරිගණක පොදු පථයකට සෘජුව සම්බන්ධවන සේ ස්ථානගත කර ඇති ජාලයයි. එක් පරිගණකයක් ක්‍රියා විරහිත වුවද සමස්ථ පද්ධතිය අක්‍රිය නොවේ.
- 2. මුදු ජාල (Ring Net Work)
සෑම පරිගණකයක්ම තවත් පරිගණක දෙකකට සම්බන්ධ වන සේ සකස් කළ ජාලයකි. මධ්‍ය පරිගණකයක් නොමැත.
- 3. තාරකා ජාල (Star Net Work)
එක් මධ්‍ය පරිගණකයකට සෙසු පරිගණක සම්බන්ධ කොට සැලසුම්ලත් ජාලයකි. මධ්‍ය පරිගණකය හරහා අනෙකුත් පරිගණක සම්බන්ධ විය හැකිය.
- 4. ශාඛා ජාල (Tree Net Work)
ගසක අතු බෙදී යන ආකාරයට මධ්‍ය පරිගණකයට සෙසු පරිගණක සම්බන්ධ කොට සකසන ජාලයකි. මධ්‍ය පරිගණකය හෝ ආධාරක පරිගණකයක් ක්‍රියාවිරහිත වුවහොත් ඉන් ඔබ්බට ඇති පරිගණකවලට තොරතුරු හුවමාරු කර ගත නොහැක.

(ලකුණු 04යි)

- (iii) 1. උපක්‍රමික මට්ටම - ජේෂ්ඨ කළමනාකරුවන්
- 2. කළමනාකරණ මට්ටම - මධ්‍යම කළමනාකරුවන්
- 3. දැනුම් මට්ටම - දැනුම් හා දත්ත සේවකයන්
- 4. මෙහෙයුම් මට්ටම - මෙහෙයුම් කළමනාකරුවන්

(ලකුණු 04යි)

- (iv) (අ) 1. බැංකු ණය ලබා ගැනීමට 2. සේවක ආකර්ශනයට
- 3. සැපයුම්කරුවන් ප්‍රවර්ධනයට 4. ආයෝජකයන් දිරිගැන්වීමට

(කරුණු 04කට ලකුණු 02යි)

- (ආ) 1. ව්‍යාපාරයේ ස්වභාවය 2. ව්‍යාපාරයේ ව්‍යුහය
- 3. ව්‍යාපාරයේ අරමුණු 4. ව්‍යාපාරයේ ඉතිහාසය
- 5. ව්‍යාපාරයේ ආරම්භය 6. ව්‍යාපාරයේ සාර්ථකත්වයට හේතු

(කරුණු 04කට ලකුණු 02යි)

- (v) (අ) 1. නිෂ්පාදිත උපාය මාර්ග 2. මිල උපාය මාර්ග
- 3. බෙදාහැරීමේ උපාය මාර්ග 4. ප්‍රවර්ධන උපාය මාර්ග

(කරුණු 04ට ලකුණු 02යි)

- (ආ) 1. ඇස්තමේන්තුගත ව්‍යාපෘති පිරිවැය 2. ඇස්තමේන්තුගත ආදායම් ප්‍රකාශය
- 3. ඇස්තමේන්තුගත මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය 4. ඇස්තමේන්තුගත ශේෂ පත්‍රය
- 5. ණය ආපසු ගෙවීමේ සටහන

(කරුණු 04ට ලකුණු 02යි)